

Geabonneerden op DE STANDAARD wordt bevestigd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 30 September a.s. ten bedrage van f 2.90, per postwissel over te maken.

Zij, die behalve DE STANDAARD ook DE HERAUT ontvangen, zullen, ter vermindering van extra onkosten, mij verplichten door het daarvoor verschuldigde bedrag, zijnde f 1.20, tegelijkertijd toe te zenden; dus te samen f 4.10.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

J. A. WORMSER,
Directeur-Uitgever.

Amsterdam, September 1895.

Zusje en broertje.

II. (Slot).

Ons goed recht, om de sociale oneffenheden op zichzelf te beschouwen, en op dien grond het sociale geding niet met het politieke pleit te vereenzelvigen, staat alzoo door de uitspraak der Heilige Schrift in 2 Cor. 8:14, 15, vergeleken met die in Rom. 13:1—7, vast.

Rom. 13 stempelt de tegenstelling tussen overheid en onderdaan, d. i. de politieke ongelijkheid, met het Goddelijk zegel. De uitspraak in 2 Cor. 8:14, 15 daarentegen verklaart, dat op sociaal terrein drang der liefde de ongelijkheden moet vereffenen.

Politieke en sociale ongelijkheid zijn alzoo geen „zusje en broertje“.

De eerste moet in volle kracht gemeentineerd; de tweede wordt in idealen toestand overwonnen.

Wij, Antirevolutionairen, die onvoorwaardelijk voor Gods Woord buigen, hebben ons uit dien hoofde, enerzijds steeds bevestigd en vastberaden te verzetten tegen een ieder, die de tegenstelling tussen Overheid en onderdaan poogt op te heffen; maar tegelijk anderzijds in te groote sociale ongelijkheid een door de Schrift veroordeelden toestand te zien, op wijziging waarvan we hebben aan te sturen.

Ons zeggen, dat in den strijd tegen het Socialisme scherp onderscheiden behoort te worden tusschen de sociale hoofdzaak: hoe is over het Concurrentiële tussel te oordeelen?, en tusschen de politieke bijmengselen onzer Sociaal-democraten, blijkt derhalve op vasten grondslag te rusten.

Dat politieke bijmengsel werpen we, als aanranding van Gods majesteit, met verontwaardiging van ons; die sociale hoofdzaak daarentegen zien we met ernst onder de oogen, niet wijl de socialist dat opwierp, maar, in weerwil van het feit dat ze het eerst zijnerzijds werd opgeworpen, omdat Gods Woord er ons toe dringt. 1) Staat alzoo hetgeen te betoogen viel, hiermede vast, ter afsnijding van misverstand zal het intusschen dienstig zijn, hier nog een drietal opmerkingen aan toe te voegen.

De eerste is deze, dat het stelsel van politieke gelijkheid, dat wij, Antirevolutionairen, op grond van Gods Woord bestrijden, volstrekt niet enkel door de sociaal-democraten, maar evenzo door de radicalen en liberalen (met inbegrip van den conservatieven vleugel der laatste) wordt voorgestaan.

Een ieder die, wetende wat hij doet, den Staat voorstelt als een gemeenschap, waarvan de burgers leden zijn, die recht en macht bezitten, om bestuurders van de gemeenschap als hun lasthebbers aan te stellen, staat met den sociaal-democraten op den bodem der politieke gelijkheid. Ook hij toch heft het principieele onderscheid tusschen een Overheid, die door God met macht bekleed is, en den onderdaan, die door God verplicht wordt tot gehoorzaamheid, uit overtuiging op.

Dit nu wel in den sociaal-democraten en den radicalen af te keuren, omdat ze kloeker voor hun overtuiging uitkomen, maar bij liberaal en conservatief te verontschuldigen en door de vingers te zien, omdat ze over het fundament van hun stelsel liefst zwijgen, soms zelfs dat fundament met vrome kalk bepleisteren, — is een halfslachtigheid die ons weezin inboezemt.

Stille vergiftiging is wel zoo gevaarlijk als een aanval met getrokken zwaard in het open veld.

1) Dit strekke tevens tot antwoord aan de red. van de *Vaderlander*, die nu verklaart dat ze het Christendom niet in uitsluitend soteriologische zin bedoelde, maar met ons erkende, dat de Christelijke religie ook beginselen predikt voor een eigen levens- en wereldbeschouwing, en slechts ontkent dat dit tot het opbouwen van een eigen stelsel kan leiden. Gaarne geven we haar van deze verklaring acte. Waarom ze in het gevoerde pleidooi geen hout snijdt, toonen we allicht later aan.

Doch hoe dit zij, voor het onderhavig geding is het ons genoeg, zoo maar helder wordt ingezien, dat de quaestie der politieke gelijkheid niets uitstaande heeft met enger of ruimer kiesrecht, maar uitsluitend hangt aan de keuze tusschen Overheid en onderdaan.

Wie als kiezer optreedt, of voor kiesrecht pleit, doet dit van Antirevolutionaire zijde nooit als ingebeelde vennoot in de gemeenschap, maar altoos in zijn hoedanigheid van onderdaan, opdat de Overheid te beter haar plicht kunne doen.

Onze tweede opmerking is, dat hetgeen in 2 Cor. 8:14 staat: *opdat er gelijkheid zij*, niet doelt op een Staatsrevolutie, maar op hetgeen onder den drang der liefde moet worden nagestreefd.

Geheel de zinsnede, waarin dit krasse woord voorkomt, bewijst dit.

Er is in het geval, dat de heilige apostel ter sprake brengt, geen zweem van drang naar geweld.

Er wordt gehandeld van een *liefde-gave*, die men in de kerk van Corinthe op moest zamelen, en ter beschikking van Paulus stellen, ten behoeve van de armere kerken in Palestina.

Alle dwang is dus uitgesloten, alleen op zedelijke verplichting van Gods wege wordt gepleit.

Maar die verplichting wordt dan ook zoo ernstig aangeboden, en met zoo belijst gezag opgelegd, dat alle denkbeeld alsof de rijke er met een almoes uit zijn weelde van af was, er door wordt afgesneden.

Het over en weer helpen van elkander moet zoo radicaal toegaan, dat de te groote sociale ongelijkheid allengs onder den toevergloed der Christelijke liefde tot een broederlijke gelijkheid versmelte.

Calvijn merkt dan ook zeer terecht op, dat hier geen sprake is van het gelijkelijk verdeelen van het gemeenschappelijk bezit, maar van zulk een mildheid van Christelijke liberaliteit, dat een ieder het in zijn stand wel hebbe. Iets wat hij zakelijk met dit ééne voorbeeld duidelijk maakt. De één mag wel een kleed van fijner stof dragen dan de ander, of ook fijner spijzen op zijn tafel voorzetten, maar wat hij hieraan besteden mag, vindt zijn grens in den eisch, dat geen zijner broeders met half-leëge maag van tafel moet opstaan, of lompen drage voor een kleed.

En eindelijk onze derde opmerking geldt het Apostolisch woord van het *Manna in de woestijn*.

Ook hier leggen we nadruk op, omdat er onder onze mede-Christenen zijn, die ons optreden sinds 1874 in de sociale kwestie, als vleiery van het volk en verkapt socialisme op de kaak stelden.

Hierbij komt het nu voor ons op de vraag aan: Buigen deze mannen met ons voor het Woord? Zeggen ze het niet maar? Doen ze het ook?

Zoo niet, dan zijn ze geen Antirevolutionairen. En zoo ja, dan wordt het zaak, hun steeds duidelijker den eisch van Gods Woord voor te leggen, opdat ze zich in dit Woord gevangen kunnen geven.

Met dat doel leggen we er ons thans op toe, gedurig zulke klare, duidelijke uitspraken der Schrift voor te leggen, die geen verdere uitlegging noch deductie eischen, maar bij het eerste lezen overtuigen.

Men herinnert zich de twee eerste uitspraken:

»Wie niet werkt, zal niet eten.»

»Opdat er gelijkheid zij.»

En zoo nu is ook hier het zeggen over het Manna: »Die veel verzameld had, had niet over, en die weinig verzameld had, had niet te weinig.»

De gebeurtenis, waarop dit zeggen doelt, is, onder Christenen althans, algemeen bekend.

Het manna viel in de vlakke der woestijn, zeer verspreid, neder, en de Israëlieten togen er heen, om het in ben of korf op te zamelen.

Nu waren niet alle Israëlieten even vlug, noch even sterk, noch even handig. In één zelfden tijd verzamelde dus de één meer, de ander minder. De inzameling was geheel ongelijk.

Door een wonderbare goddelijke inwerking (zie Exodus 16:18) liep het echter zoo, dat als de huisvaders aan het uitdeelen van het manna toekwamen, een ieder die aanzat evenveel kreeg.

Allen aten dus éénzelfde spijs, en door

God-zelf werd het alzoo beschikt, dat al was de inzameling zeer ongelijk, toch het genot ervan voor allen gelijk stond.

Hier nu ligt tweërlei in.

Vooreerst, dat de krachten onder de menschen kinderen ongelijk zijn, en alzoo ook de vrucht van hun arbeid moet verschillen.

Maar ook ten tweede, dat alsnu een hogere macht, een macht van God uitgaande, in het leven moet indalen, om dit ongelijke te verzachten, en zooveel het kan, te vereffenen; en die goddelijke macht is voor den heiligen Apostel de *macht der liefde*.

Nu zouden wij viteraard elk recht missen, om uit dit gebeurde met het manna bindende gevolgtrekkingen voor onze sociale toestanden af te leiden. Deden wij dit op eigen gezag, zoo zou de meer plutocratisch-gezinde ons kunnen afwijzen met te zeggen, dat elk recht voor die ver-reikende conclusie ontbreekt.

Heel anders echter komt de zaak te staan, als niet wij deze conclusie trekken, maar zoo we haar voorleggen, als gemaakt door den Apostel des Heeren, en alzoo bekleed met het apostolisch gezag.

En dit nu geschiedt hier.

Immers terstond en rechtstreeks op de woorden: *Opdat er gelijkheid zij*, laat de heilige Apostel in één adem, en met regelrechten terugslag, volgen: »gelijk geschreven is: »Die veel verzameld had, had niet over, en die weinig verzameld had, had niet te weinig.»

Dat zijn dus de twee polen.

Niet over, en: Niet te weinig.

De »gelijkheid» die de Apostel bedoelt, is dus geen gelijkheid in de weegschaal, maar een gelijkheid, hierin zich afspalend, dat niet rechts worde overgehouden terwijl links te kort schiet.

». Meerdere stemmen op eenzelfde kandidaat.

Een proportioneel kiesrecht is thans nog niet te verkrijgen; althans niet als algemeen geldende regel.

Daarvoor loopen de gevoelens over de praktijk van dit stelsel nog te zeer uiteen, en is de proefneming nog te onbeduidend.

Voorhands sal men dus den weg moeten inslaan, die althans halverwege tot dit doel kan leiden, en zich tevreden stellen met de hoogst onvolkomene, maar toch het bestaande kwaad eenigszins temperende methode, om bij meervoudige verkiezing al zijn stemmen op eenzelfde kandidaat uit te brengen.

Deze maatregel is sinds lang aangeprezen, ook nu weer door de *Maasbode* en metterdaad, hij zou ons voorloopig de beste oplossing geven.

Zijn er drie leden van eenzelfde college te verkiezen, en is uw partij in minderheid, dan laat ge twee plaatsen aan de meerderheid, en brengt zelf alle drie uw stemmen op één kandidaat uit.

Hem stemt ge alleens, d. i. driemaal op hetzelfde briefje.

Had ge van de duizend stemmen maar over driehonderd te beschikken, dan brengt ge die driehonderd stemmen driemaal op één man uit. Zoo krijgt ge op hem 900 stemmen, en hij is zeker van gekozen te zijn.

En dat wel, gekozen, wat hier alles afdoet, zonder iemands steun, alleen met uw eigen stemmen.

Zoo kan de *minderheid* althans meespreken, en ze houdt, wat zoo goud waard is, haar positie zuiver, buiten *mésalliance*.

Zou hiervoor nu wetverandering noodig zijn? Het mag betwijfeld.

Ons althans is niet ééne wetbepaling bekend, die een wijze van stemmen, als hier bedoeld wordt, bevestigt of afwijst.

De vraag zou alleen zijn, of het stembureau de tweede en derde stem zou meetellen.

Deed het dat niet, dan moest geappelleerd. En bleek dan de beslissing definitief tot veroordeeling van deze wijze van stemmen uit te vallen, dan zou seer zeker een wettelijke bepaling noodig zijn.

Vooraf voor de verkiezing der Gemeenteraden, van de Provinciale Staten, van de leden der Eerste Kamer, en van Gedeputeerde Staten zou zulk een wijze van stemmen sooveel bitterheid en politieke immoraliteit afwijzen.

Natuurlijk ware dit stelsel voor de Tweede Kamer nu niet toe te passen.

Het is niet toepasselijk bij verkiezingen voor slechts één zetel.

». Correct.

De redactie van *De Tijd* beklagde zich deser dagen over een artikel in het *Gereformeerde Jongelingsblad*.

In dit artikel werd een eedsformule medegedeeld, die naar het voorgeven der redactie, van de kandidaten voor de orde der Jesuïeten gevergd werd, en die o. a. de belofte inhield: »dat ik de vrouwen zal openlijken en hare kinderen zal verbijzelen tegen den muur.»

Nu acht de *Tijd*, dat al wie zijn naam aan

dit blad leende, openlijk hiertegen op behoort te komen, wil hij niet mede aansprakelijk zijn voor de verspreiding van deze leugen en dezen laster.

Het *Centrum* is niet van dit gevoelen, maar zegt dat er wel reden bestaat, om den redacteur ter verantwoording te roepen:

»Wel bestaat er reden, om aan den redacteur, een man die gestudeerd heeft en universitair onderwijs genoot, te vragen in welke gezaghebbende geschriften het origineel van den »vrij vertaalden» eed te vinden is; of wel, indien zijn wetenschap en zijn gezond verstand hem doet inzien, dat het geheel een vuil aardig verzinsel is, dat hij het dan tegenspreke, om daardoor zooveel mogelijk den indruk weg te nemen, welken de onwaarheid misschien in geest en hart van eenvoudigen heeft teweeggebracht.»

Wat *De Tijd* schreef, is als eisch onredelijk, wat het *Centrum* vraagt is o. i. correct.

Buitenlandsch Overzicht.

AMSTERDAM, 21 Sept.

Aller oogen, zoo schreef gisteren het *Journal de Bruxelles*, zijn thans gericht naar de »eenwige stad», waar het officiële Italië zijn zilveren bruiloft viert met Rome de hoofdstad. De 101 kanonschoten, die in den morgen der drie-kluur begroeten op het kasteel St. Angelo wekken met kracht de herinnering weer op aan het werk vóór 25 jaar volbracht door de artillerie van generaal Cadorna. Is er reden om zooveel drukte te maken over een gebeurtenis, die niets toevoegde aan den roem van het nationale leger, maar een droeve bladzijde vulde in de geschiedenis van de »stad des pausen»?

Zoo vroeg het Brusselsche blad, en het antwoord gaf ze, door de historie te laten spreken. »Was heuch geen wonder, dat de zouven niet bestond waren tegen de Italiaansche leger-scharen. Het stond één tegen twintig. En toen, in den morgen van den 20sten September 1870, de bommen tegen de muren vlogen en een bres werd geschoten in de *Porta Pia*, zag paus Pius IX terstond in, dat alle tegenstand nutteloos zou wezen en gaf hij dit bevel aan zijn trouwe soldaten: »Kinderen, staakt het vuren.»

Daarop trokken de Italianen de stad binnen, onder het spelen der muziek, in lange rijen, zoodat ze hun intocht, die om half elf begon, eerst om 4 ure in den namiddag hadden volbracht. Een schitterend wapenfeit valt dus niet te herdenken.

Maar de groote zaak der eenheid dan van Italië, geldt die dan voor niets? Het *Journal de Bruxelles* heeft als roemsch orgaan ook daarvan niet veel goeds te zeggen, maar omdat haar getuigenis niet onverdacht zou wezen, laat ze de Engelsche *Standard* spreken. En die meende, dat over het eene en onverdeelde Italië gezinsins te roemen viel. Met Rome tot hoofdstad te maken, is het land eigenlijk van zijn nationaal karakter beroofd. Door Turijn te onttrekken en heel Italië als in Rome te besluiten, heeft men uitbreiding, groote uitbreiding, gegeven aan de tuchtelooheid en doorenmengeling der Italianen. Het land werd ten prooi gelaten aan den najver, de kleingeestigheid en het egoïsme der plaatselijke populaties, die allen hun eigen tradities hebben en onder elkander om den voorrang strijden.

Zoo oordeelt het Brusselsche blad dan, op grond van het getuigenis der *Standard*, dat het politiek-religieuze werk van Cavour geoordeeld ligt. En het brengt tevens hulde aan de houding der pausen, nu weer van Leo XIII, die zich wel niet onderwerpt aan het vernederende *statu quo*, maar dan toch niet zijn protesten heeft willen doen uitgaan te midden van de vreugdekreten, die thans om het Quirinaal worden gehoord.

Het was gisteren de groote dag; en dat hij met grooten luister en veel praalvertoon in Rome werd gevierd, behoeft niet meer gezegd te worden. De telegrammen brengen ons een tamelijk uitvoerig relaas van wat er gisteren binnen de muren der hoofdstad voorviel.

Hoofdmoment was de onthulling van Garibaldi's standbeeld. Ze werd door meer dan 100.000 menschen bijgewoond. Crispi hield daarbij de lang aangekondigde redevoering, waarin hij sprak over de heffing van Rome tot hoofdstad, en ook de verhouding tot den paus aanroerde.

Ziehier hoe hij dat deed: Hij zeide, dat de paus, die vóór 1870 wijken moest voor de vorsten der aarde, thans slechts aan God onderworpenheid is verschuldigd; dat hij nu *onafhankelijk*: soeverein is, boven allen verheven. De roomchen behooren dus Italië nog erkentelijk te zijn voor wat het voor de pauselijke waardigheid heeft gedaan!

Na dit prachtig betoog, stipte Crispi ook nog aan, hoe gied de regering voor de geestelijken is. Ze mogen toch een onschendbaar ambt bekleeden, altijd op voorwaarde dat zij blijven binnen het terrein hunner rechten; en willen zij zoo onavanderlandelijk zich toonen om de instellingen van het land te bestrijden, dan moeten zij wel weten, dat hun gedrag slechts aan het streven der anarchisten ten goede komt, wier heilloos werk niet ongestraft zal blijven.

Gezegd wordt, dat de rede van Crispi algemeen werd toegejuicht. Nu, dat zal wel; want de goed-roomchen, die Italië allebehalve erkentelijk zijn voor den gepleegden Statenroof, zullen zich wel verre hebben gehouden van den Janiculus.

Gedurende den geheelen dag was er een talrijke menigte op de been, vooral in den omtrek der *Porta Pia*, waar talrijke kransen en versierselen werden neergelegd. De burgemeester hield daar een redevoering, die eveneens met groote geestdrift werd toegejuicht. Des middags werd op het kapitaal een banket aangeboden door het bestuur der stad aan de vertegenwoordigers der Italiaansche gemeenteraden, en daar zij, als te verwachten was, ook vele geestdriftige en vaderlandslievende toonden uitgebracht.

Koning Humbert, die de onthulling van het standbeeld met zijn gemalin en gevolg had bijgewoond, ontving in den middag een deputatie van Italianen uit Parijs. Daarbij kwam de verhouding tot de Republiek nog even ter sprake. De koning verklaarde in zijn ant-

woord op de tot hem gehouden rede, zich te verheugen over de door de kolonie geuite gevoelens. Herhaaldelijk heeft de Italiaansche kolonie in Parijs getoond, zijne pogingen op hoogen prijs te stellen, om zoo de noodzakelijke vriendschap tusschen Frankrijk en Italië bewaard te doen blijven. Ik verheug mij, zeide koning Humbert, telkenmale als ik Franschen in Italië zie, want dan kunnen zij zich rekenschap geven van de gevoelens der Italianen, en het is mij in het bijzonder aangenaam, te kunnen zeggen, dat de president der republiek en de ministers al het mogelijke doen, evenzeer als de Italiaansche regering, om de betrekkingen tusschen de beide landen te verbeteren.

De koning heeft den grijsen generaal Cadorna, die het bevel voerde over de Italiaansche troepen, toen deze Rome bezetten, benoemd tot ridder der Annonciata-orde.

Verder richtte Humbert een schrijven tot de ministers, die in September 1870 aan het bewind waren, waarin hulde wordt gebracht aan allen, die er toe medewerkten dat Rome tot hoofdstad van het vereenigde koninkrijk Italië is verheven. Gisteren verscheen ook het koninklijk besluit, dat amnestie verleent aan allen die door de militaire rechtbanken op Sicilië tot minder dan 10 jaren gevangenisstraf zijn veroordeeld, ten den straffijd vermindert in gevallen van langeren duur.

Volgens de lange telegrammen in de *Köln. Zeit.* van hedenmorgen, had de onthulling van Garibaldi's standbeeld een schitterend verloop. Het weder was prachtig. Om 9 ure was het plein al overvol; geheel Rome en vertegenwoordigers uit alle deelen des koninkrijks waren hier bijeen. De stoet van oud-strijders, patriotten, turners en arbeiders was prachtig om aan te zien. Honderden vaandels in schitterende kleuren staken hoog boven de hoofden der dragers uit. Het meest de aandacht trok echter het zwarte vaandel van de mannen, die onder het pauselijk régime waren veroordeeld. Geketende handen waren als zinnebeeld op die sombere kleur afgemaald.

Het Vaticaan zag er uit als gewoonlijk. De paus had niet gewild, dat de musen en de galerijen zouden gesloten worden, en ze waren zeer druk bezocht. Des avonds zou Leo zich naar de St. Pieter begeven, om daar bij geloten deuren een gebed te doen.

De Parijsche correspondent der *Times* niet in de tegenwoordigheid van prins Lobanoff bij de revue te Mirecourt in Frankrijk, een feit van groote betekenis.

De prins, schrijft hij, is werkelijk de vertrouwde van keizer Nikolaas, met wiens toestemming hij de buitenlandsche politiek leidt. Zijn tegenwoordigheid te Mirecourt bewijst, dat de keizer de staatkunde zijns vaders ten opzichte van Frankrijk volgt en geeft getuigenis van diens levendig verlangen, om de Fransch-Russische militaire overeenkomst nader te bevestigen.

Ook de correspondent van de *Daily Chronicle* uit zich in dezelfde zin. De toevoging van een of twee artikelen aan de militaire overeenkomst tusschen beide Rijken zou wel eens het gevolg kunnen zijn van het verslag van generaal Dragomiroff over de groote manoeuvres in Frankrijk, meent deze correspondent.

De *Standard* is bepaald ontetend over dit voortdurend wisselen van vriendschapsbetuigingen tusschen Frankrijk en Rusland; en komt tot de slotsom, dat de Engelsche regering op deze wijze misschien nog genoodsaakt zal worden, zich bij het midden-Europesche verbond aan te sluiten. Veel waarde hebben soortgelijke beschouwingen voortaan niet. Dat te Londen eenige ontevredenheid bestaat over den steun, dien Rusland aan Frankrijk schenkt, is wel verklaarbaar. Men had daar, na den dood van Czaar Alexander, op een nauwere aansluiting van Rusland bij Britannië gehoopt, en niemand minder dan de prins van Wales had er voor gewerkt, zoo men zegt. En nu komt daar niets van, maar blijft de Regering te Petersburg integendeel handjes toesteken aan de Franschen. Die oude bendijers van de Britsche natie. 't Is voor *John Bull* inderdaad niet plezierig.

In tien verschillende openbare bijeenkomsten ter voorbereiding van het te Breslau te houden socialistisch-congres is een motie aangenomen, waarin wordt geprotesteerd tegen de voorgenomen reactionnaire maatregelen der Regering, en de wensch werd geuit, dat het congres doeltreffende maatregelen zal weten te nemen om elken »Staatsgreep» te verijdelen.

In vijf van de tien vergaderingen werd een voorstel aangenomen, om de toeslagen van 3000 mark van de commissieleden te verminderen; evenzo het voorstel volgens hetwelk de redacteurs van socialistische bladen, die lid zijn van het Parlement, hun presentiegelden en tractementen niet langer te gelijkertijd zullen kunnen genieten.

In een der meetings verzekerde Singer, dat de vervolgingen der socialistischen juist zouden doen groeien. Tegenover den dreigenden toestand moesten de socialistischen geleerden sluiten. Het congres te Breslau, beweerde spreker, vormt een uitstekende gelegenheid om tot overeenstemming te geraken betreffende de maatregelen, die moeten genomen worden om zich tegen de »reactie» te verdedigen.

Evenals verleden jaar zal de kwestie van de tractementen een groote rol spelen op het congres te Breslau. De gesellen zijn zeer gebeten op de »parasieten», die een aangenaam leven leiden op kosten van het Duitse proletariaat.

Alleslei.

Is Dr. Nansen werkelijk op de thuisreis? Die vraag wordt besproken, naar aanleiding van zekere berichten uit Sermilgik en Sermelik, dat een Poolschip gezien is, zich werkende door zwaar ijs. Men weet, dat het plan van den Noorschen reisiger was, om lange de kust van Siberië voort te dringen tot aan de Nieuw-Siberische eilanden, en zich vandaar, d. w. s. ongeveer de plaats waar de Jeannette in 1891 zonken is, door de zeestroomingen naar het noorden te laten brengen en zoo verder naar de Oostkust van Groenland.

Men weet ook, dat van Nansen niets meer vernomen is, sedert hij de Kara-zee bereikte.

PAUL J. A. KLEENE. — OPENING ZATERDAGAVOND
Filiaal: UTRECHTSCHESTRAAT 28. HAVANA SIGAREN. Magazijn en Kantoor NIEUWENDIJK 148.

GROOTE BAZAR „DE ZON”, AMSTERDAM.

Afdeeling: MANUFACTUREN en MODES,
NIEUWENDIJK 192.

Afdeeling: AMEUBLEMENTEN, TAPIJEN,
VIJZELSTRAAT 56-58-60.

Maandag 23 September
FINALE UITVERKOOP wegens Liquidatie.

Geopend van 's morgens 10 uur tot 's avonds 7 uur. Des middags van 12 tot 2 uur gesloten.

De Huizen zijn uit de hand te Koop.

Firma J. VON DER MÖHLEN.

Hartelijke Dank

aan allen voor de bijzondere en hartelijke blijken van belangstelling, ondervonden bij het overlijden van onzen zoo innig geliefden man en vader, Dr. J. J. A. PLOOS VAN AMSTEL.

Uit aller naam.

Wed. J. J. A. PLOOS VAN AMSTEL,
geb. BINKSMA.

Reitsum, 20 Sept. 1895.

Vereeniging „Zarfath.”

(Uittreksel uit de Notulen der 11de Algemeene Vergadering, gehouden te Amsterdam 20 Sept. 1895).

De Voorzitter leest de volgende Verklaring der Commissie van Toezicht en Advies,

overeenkomstig Art. 7 der Statuten. De ondergeteekenden verklaren, dat zij de boeken van de Vereeniging „ZARFATH” over 1894—1895 hebben nagezien en volgens huone overtuiging de administratie met de meeste zorg is geschied.

Zij overtuigen zich, dat de waarden aanwezig zijn. Met den meesten andrang bevelen zij de Vereeniging „ZARFATH” aan in de belangstelling van alle vrienden; de behoeften zijn groot bij het toenemend aantal Weduwen.

De Commissie van Toezicht en Advies,
(w. g.) J. W. H. CROMMELIN.
A. A. BREDIUS.
H. J. PARIS.

Amsterdam, 19 September 1895.

Naar aanleiding dezer verklaring werden de Penningmeesters met algemeene stemmen door de vergadering gedechargeerd, met dankzegging voor al hunnen arbeid in het belang der Vereeniging.

Namens het Bestuur:

T. M. LOOMAN, Voorzitter.

F. W. A. KORFF, Secretaris.

Amsterdam, 20 September 1895.

CURSUS NOTARIAAT, Utrecht.

Mr. A. J. B. RIJKE, privaats-docent voor notariaat en fiscaalrecht aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, zal 1° October zijne lessen hervatten. Zij, die den cursus 1895/96 wenschen te volgen, gelieven zich mondeling of schriftelijk aan te melden aan zijn tijdelijk adres: Amersfoortsche Straatweg, Hilversum. Inlichtingen op aanvraag.

Verkooplokaal DE ZWAAN.

Morgen (ZONDAG)
en MAANDAG
te zien:

**Uitmuntende
INBOEDEL.**

Veiling 24 Sept. à 2 Oct.

Hoofdaantwoordiger voor Nederland, de Heer A. OVERWEG, Rotterdam.

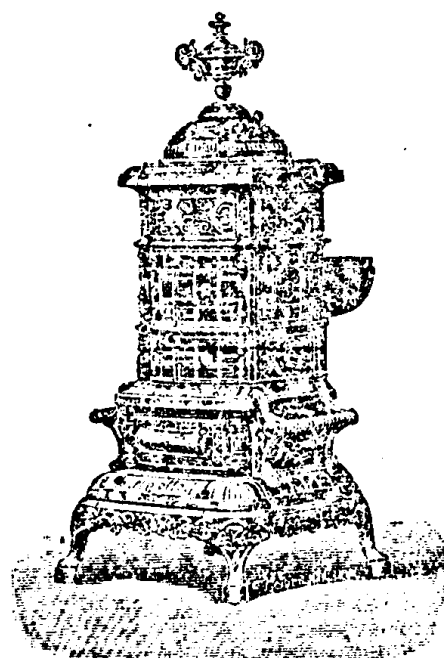
VRAAGT: Ontbijt-, Sucadekruid- en Gemberkoek,

Boterbâtons en Botersprits,

uit de KOENFABRIEK „DE NEDERLANDER”, van
B. J. LINDEBOOM & ZONEN
GOUDEN MEDAILLE Brussel 1891.

P. VAN EIJK,
FIRMA JOHANNES KRAMER & Co.
Dam 15-17, Amsterdam.

Kopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS, Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

**KACHELS en
HAARDEN,**
in ruim 200 modellen,

waaronder een fijne sortering VULKACHELS, welke slechts EENMAAL per Winter worden aangelegd.

Geëmailleerde en gelakte Haarden,
Grootte verscheidenheid van

Petroleumkachels.
MEYJES & HÖWELER,
Damrak 19.

Op het nummer letten s. v. p.
PRIJSCOURANTEN op franco
aanvraag verkrijgbaar.

STEDELIJKE TENTOONSTELLING
van Kunstwerken van Levende Meesters te Amsterdam 1895
Stedelijk Museum, PAULUS POTTERSTRAAT.

Dagelijks geopend van 10 uur des voormiddags tot 5 uur
des namiddags, des Zondags van 12^{1/2} tot 5 uur des namiddags.
Toegangsprijs 25 Cts., op DONDERDAG 50 Cts.

PLOEGEN.

2- en 3-schaarstoppluogen,
Verbeterde Universalploegen,
SMYTH'S ZAAIMACHINES,
BERTIN'S DORSCHMACHINES,
HANDDORSCHMACHINES,
BAKER WANMOLENS,

laagste prijzen.

J. PEIGNAT & Co.

Droogbak hoek Haarl. Houttuilen,
AMSTERDAM.

STAALWATERBRON „CZAAR PETER”,

ZAANDAM.

6 Juni 1894 in exploitatie gekomen, voor de eerste maal geëxposeerd en alreeds dadelijk bekroond met de GOUDEN MEDAILLE. Munt uit boven alle bestaande bronnen door een zeer hoog staalgehalte. Prijzen van het staalwater beuenden die der andere staalbronnen.

S. TROMP Azn.,

SIGARENFABRIKANT. — MARLINGEN,
vraagt in Holland nog eenige solide
afnemers.

Monsters staan ten dienste.

TER BRAAKE'S Reclame-Aanbieding.

Uitsluitend de beste kwaliteiten tot de laagst mogelijke prijzen.

42	El	fijne Shirting voor 12 Dameshemden	10.50
48	»	prima Katoen voor 12 Heerenhemden	12.00
24	»	90 cM. breed Katoen voor 12 Sloppen	5.50
20	»	fijne Keper voor Lijfjes of Pantalons	5.00
36	»	Stinstreep fijne kwaliteit	9.00

Bekroond Tentoonstelling Amsterdam 1895.

Fijn Glaslinnen.		
Beddelakens lang 3 1/2 El		
120 cM. breed / 12.00	Per doosje.	
136 » » 15.00		
154 » » 17.00		
165 » » 21.00		
180 » » 22.50		
198 » » 27.50		

Zendingen welke niet geheel
aan de verwachting beantwoor-
den worden teruggenomen.
Compleete Collectie Monsters
van Linnengoederen franco op
aanvraag.

(3841)

Gefillustreerde Prijscourant franco op aanvraag.
Firma E. TER BRAAKE, Almelo.

Louisville & Jeffersonville Bridge Company.

UITGIFTE

VAN

\$ 3.000.000 4 pCt. Eerste Hypotheek
Goud Obligatiën,

losbaar à pari 1°. MAART 1945.

Kapitaal en rente zijn onvoorwaardelijk gegarandeerd door de Cleveland, Cincinnati, Chicago & St. Louis en de Chesapeake & Ohio Spoorweg-Maatschappij en zijn betaalbaar te New-York in goud dollars.

De Obligatiën zijn groot \$ 1000.— en voorzien van halfjaarlijksche Coupons, verschijnende 1°. MAART en 1°. SEPTEMBER.

Trustees: } United States Trust Company of New-York.
The Union Trust Company of Indianapolis.

De Maatschappij tot Beheer van het Administratiekantoor van Amerikaansche Fondsen, opgericht door BROES & GOSMAN, TEN HAVE & VAN ESSEN en JARMAN & ZOONEN, te Amsterdam, bericht, dat zij Inschrijvingen op \$ 2,700,000 van bovengenoemde Obligatiën aanneemt op DINSDAG 24 dezer, van 10 uur voorm. tot 4 uur nam. te haren kantore Heerengracht 255a, alwaar Prospectussen en Inschrijvingsbiljetten verkrijgbaar zijn.

Amsterdam, 18 September 1895.

ARNOLD HOYER,

SPUI 27, naast de Luthersche Kerk.

Meest gesorteerd Fransch Corsettenmagazijn.

Elegantste Modellen

voor Dames en Kinderen, in alle tailles.

Bij aangifte van taille franco ter keuze.

Geen Insluithaarden meer.

Wil U uwe Insluithaarden, die zoo veel verbruiken en weinig warmte geven in Vulhaarden veranderd zien, die den geheelen winter doorbranden en veel warmte geven bij weinig brandstofverbruik, raadpleeg dan

MEHLINK & PIERON

Rozengracht 10, Amsterdam.

Petroleumkachels hoog ± 80 cM. van af / 8.75.

Tegelplaten v. af / 4.25 met houten lijst. Fraaie nieuwe Vulkachels steeds in voorraad.

Bekroond Wereldtentoonstelling te Amsterdam 1895.

CORBET & Co.

N.Z. Voorburgwal 300, Amsterdam, leveren franco thuis, na ontvangst van postwissel of tegen rembours met 25 cts. verhooging:

KARPETTEN,

rood met zwart Schotsch, schoon dessin, fraaie rand met fijn milieu, imperial kwaliteit.

lang 1 1/2 El	en breed 1 El	f 0.65
» 2 1/4 »	» 2 »	» 1.75
» 3 1/4 »	» 2 1/2 »	» 2.50
» 4 »	» 3 »	» 3.70
» 4 1/2 »	» 3 1/4 »	» 3.90
» 4 1/2 »	» 3 1/2 »	» 4.20
» 5 »	» 4 »	» 5.75
» 5 1/4 »	» 4 1/2 »	» 6.25
» 5 1/4 »	» 4 1/2 »	» 6.90
» 5 1/4 »	» 5 1/4 »	» 7.50
» 6 »	» 5 1/4 »	» 8.75
» 6 1/2 »	» 5 1/4 »	» 9.75

Deze prijzen zijn bijzonder voordelig genoteerd.

Dr. J. A. HES,
TAND-ARTS,
Kloveniersburgwal 59.

Victorianwater
uit de Victoria Bron te Oberlahnstein by Ems
TAFELDRANK
van het Koninklyke Huis der Nederlanden.

Maatschappij tot Exploitatie van de VICTORIA-BRON te Oberlahnstein, gevestigd te Rotterdam.

JOHANNA RUTTENBERG,

Dames-Costumes.

63 LEIDSCHESTRAAT 63.

FABRIEK en MAGAZIJN van PIANO'S.

Grootste Sortering, Billijkste Prijzen.

Specialiteit Berdux-PIANO'S met Repetitiemechaniek en Capadasters. Onovertroffen in toon en aanslag. Verder uit verschillende prima fabrieken, alle kruisnaring en in metaal gebouwd, van af f 300, 7 Octaaf Fransche PIANO'S f 150.

VERHUREN, STEMMEN, REPAREEREN.

CATALOGUS GRATIS EN FRANCO.

Nieuwendijk 151.

J. A. BUSCHEN.

AMSTERDAMSCHЕ GASFABRIEKEN.

KOOKFORNUIZEN, GASKOMFOREN, AUTOMATISCHE WATERKOCKTOESTELLEN, OVENS voor BANKETBAKKERS en andere TOESTELLEN, zeer geschikt voor huishoudelijk gebruik, te koop en te huur.

In gebruik te zien: Hoofdkantoor, KEIZERSGRACHT 446 en Klachtenkantoer, PLANTAGE PARKLAAN hoek DOKLAAN en ook op de Wereldtentoonstelling.

Plaatsgebrek noodzaakt ons vele abonnementen tot een volgend Nr. uit te stellen.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ, voorheen J. J. AARD & ZONN.